

SPRAWOZDANIE ZA 2024 ROK
z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie

ZADANIA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W OLSZTYNIE

Zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie określa statut Ośrodka, ustawy oraz akty wykonawcze ustaw. W 2024 roku Ośrodek realizował zadania wynikające w szczególności z:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.),
- ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 83),
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.),
- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 ze zm.),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673),
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.),
- ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151),
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 49),
- ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 750 ze zm.),
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1512),
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.),
- ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 167 ze zm.),
- ustawy z dnia 15 września 2022 roku o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1509 ze zm.),
- innych właściwych ustaw i aktów prawnych.

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie, realizującego politykę społeczną gminy, w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integrację ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego,
- prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych,
- oraz prowadzenie innych zadań zleconych.

BUDŻET OŚRODKA

W 2024 r. wydatkowano kwotę 7 422 670,05 zł, z tego:

- kwotę 133 127,54 zł z Funduszu Pomocy,
- kwotę 20 120,73 zł z Funduszu Pracy,
- kwotę 42 395,51 zł z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19,
- kwotę 5 731 475,29 zł z dotacji celowych:
 - na realizację zadań własnych kwotę 537 910,66 zł,

- na realizację zadań zleconych kwotę 5 193 564,63 zł,
- kwotę 4 832,57 zł ze środków europejskich w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021-2027,
- kwotę 1 490 718,41 zł ze środków własnych.

Struktura wydatków

Rozdział zgodnie z klasyfikacją budżetową	Wydatki ze środków gminy (zł)	Wydatki z budżetu państwa (zł)	Razem
85202 - Domy pomocy społecznej	411 131,99	0,00	411 131,99
85205 - Przeciwdziałanie przemocy	399,00	6 000,00	6 399,00
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej	0,00	23 521,37	23 521,37
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	84 709,91	28 182,50	112 892,41
85215 - Dodatki mieszkaniowe	345,10	170 649,95	170 995,05
- dodatki mieszkaniowe	345,10	0,00	345,10
- bony energetyczne	0,00	170 649,95	170 649,95
85216 - Zasiłki stałe	0,00	296 504,99	296 504,99
85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	760 027,55	146 976,57	907 004,12
- utrzymanie OPS	752 230,96	86 729,00	838 959,96
- dofinansowanie wypłat dodatków dla pracowników socjalnych	7 796,59	3 990,00	11 786,59
- dofinansowanie wynagrodzeń pracowników w postaci dodatku motywacyjnego	0,00	49 889,27	49 889,27
- wynagrodzenie dla opiekuna prawnego	0,00	6 368,30	6 368,30
85228 - Usługi sąsiedzkie z programu " Korpus Wsparcia Seniora"	1 935,75	7 743,06	9 678,81
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania z programu „Posiłek w szkole i w domu”	18 000,00	27 000,00	45 000,00
85295 - Pozostała działalność:	3 819,96	160 275,64	164 095,60
- dodatki osłonowe	0,00	147 296,07	147 296,07
- zapewnienie schronienia	3 819,96	0,00	3 819,96
- posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole oraz wyżywienie dzieci w przedszkolu - obywateli Ukrainy (Fundusz Pomocy)	0,00	2 063,00	2 063,00
- zapewnienie utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego	0,00	6 084,00	6 084,00
- realizacja projektu partnerskiego „Rozwój CIS Caritas Archidiecezji Częstochowskiej”	0,00	4 832,57	4 832,57
85395 Pozostała działalność:	0,00	42 395,51	42 395,51
- Dodatki gazowe (Fundusz Przeciwdziałania Covid-19)			

85415 – Stypendia i zasiłki szkolne	352,40	1 409,60	1 762,00
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	14 999,57	4 799 510,32	4 814 509,89
85503 - Karta Dużej Rodziny	0,00	373,00	373,00
85504 - Wspieranie rodziny - Asystent rodziny	68 913,82	27 061,60	95 975,42
- zadania w zakresie wspierania rodziny	68 313,82	0,00	68 313,82
- dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia asystenta rodziny oraz kosztów zatrudnienia	600,00	20 120,73	20 720,73
- dofinansowanie wynagrodzeń pracownika w postaci dodatku motywacyjnego	0,00	6 940,87	6 940,87
85508 - Rodziny zastępcze	64 715,14	0,00	64 715,14
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	61 368,22	0,00	61 368,22
85513 - Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekuna	0,00	63 282,99	63 282,99
85595 – Pozostała działalność - Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy (Fundusz Pomocy)	0,00	131 064,54	131 064,54
Ogółem	1 490 718,41	5 931 951,64	7 422 670,05

ZATRUDNIENIE

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Olsztynie w 2024 r. było zatrudnionych 9 osób, w tym: kierownik, trzech pracowników socjalnych, księgowa, pracownik do spraw świadczeń rodzinnych, pracownik ds. funduszu alimentacyjnego, asystent rodziny oraz pomoc administracyjna.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.) ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

POMOC SPOŁECZNA

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- 1) ubóstwa;
- 2) sieroctwa;
- 3) bezdomności;
- 4) bezrobocia;
- 5) niepełnosprawności;

- 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- 7) przemocy domowej;
- 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- 9) bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- 10) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- 11) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 12) alkoholizmu lub narkomanii;
- 13) zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 14) klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, w 2024 roku, przysługiwało:

- 1) osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekraczał kwoty **776,00 zł**, zwanej „kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej”,
- 2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał kwoty **600,00 zł**, zwanej „kryterium dochodowym na osobę w rodzinie”,
- 3) rodzinie, której dochód nie przekraczał sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, zwanej „kryterium dochodowym rodziny”
– przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z ww. powodów lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

W 2024 roku pomocą społeczną zostało objętych 77 rodzin (165 osób w rodzinach).

Głównymi powodami przyznania pomocy były: długotrwała lub ciężka choroba (67 rodzin), ubóstwo (58 rodzin), niepełnosprawność (54 rodziny), bezrobocie (28 rodzin), alkoholizm (23 rodziny), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (14 rodzin), potrzeba ochrony macierzyństwa (11 rodzin), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (2 osoby), bezdomność (1 osoba), zdarzenie losowe (1 rodzina). Prowadzona była również praca socjalna z 71 rodzinami (186 osób w rodzinach) wymagającymi porad, informacji, wskazówek.

Struktura wydatków na pomoc społeczną w 2024 r.

Lp.	Świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń (zł)
1.	Zasiłki stałe (dotacja)	33	296 504,99
2.	Zasiłki okresowe (dotacja)	16	28 182,50
3.	Dożywianie w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” – ogółem, w tym: – zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności – dożywianie dzieci w szkołach	92 88 14	45 000,00 39 553,50 5 446,50
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe; zakup odzieży, opału, żywności, leków; dofinansowanie opłat związanych z utrzymaniem domu (środki własne)	59	84 709,91
5.	Schronienie	1	3 819,96
6.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne od stałych zasiłkobiorców (dotacja)	27	23 521,37
7.	Odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej (środki własne)	10	411 131,99

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie w 2024 r. realizował również takie zadania, jak:

- informowanie i wydawanie stosownych dokumentów dla osób ubiegających się o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,
- ustalanie uprawnień osób do bezpłatnej opieki zdrowotnej, finansowanej ze środków publicznych. Prawo do bezpłatnych świadczeń zdrowotnych określa art. 54 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i wydawane jest na okres 90 dni – w 2024 roku wydano 8 decyzji przyznających, 3 decyzje o odmowie przyznania ww. świadczeń, 1 decyzję wygaszającą i 6 decyzji o umorzeniu postępowania w tej sprawie,
- współpraca z Centrum Terapii Uzależnień w Częstochowie, ul. Barlickiego 2,
- współpraca z innymi ośrodkami, policją, szkołami, sądowymi kuratorami zawodowymi i społecznymi, prokuraturą, sądem, lekarzami, pielęgniarkami środowiskowymi, stowarzyszeniami, fundacjami, kościołem i innymi instytucjami.

REALIZACJA WIELOLETNIEGO RZĄDOWEGO PROGRAMU „POSILEK W SZKOLE I W DOMU” NA LATA 2024-2028

W 2024 r. GOPS realizował program „Posiłek w szkole i w domu” na podstawie Uchwały nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 października 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. W ramach programu realizowane były działania dotyczące zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej, osobom i rodzinom, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym. Z pomocy w tej formie mogły skorzystać osoby bądź rodziny których dochód nie przekraczał odpowiednio 200% kwoty kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny.

W 2024 r. Ośrodek zapewnił posiłek 14 dzieciom w szkole i przedszkolu. Ponadto 88 osobom przyznano świadczenie w formie zasiłku celowego na zakup żywności. W roku 2024 wydatkowano kwotę **45 000,00 zł**, z tego:

- na posiłki – **5 446,50 zł**,
- na zasiłki celowe na zakup żywności – **39 553,50 zł**.

Na realizację programu uzyskano dotację z budżetu państwa w kwocie **27 000,00 zł**.

WYPŁATA WYNAGRODZENIA ZA SPRAWOWANIE OPIEKI

Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy o pomocy społecznej do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wypłacenie wynagrodzenia za sprawowanie opieki. Na podstawie art. 18 ust. 2 cytowanej ustawy środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa.

Wynagrodzenie należne opiekunowi za sprawowanie opieki przyznawane jest przez sąd. Udzielenie świadczeń nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

W 2024 r. wykorzystano kwotę **6 368,30 zł**, z tego **6 274,19 zł** wydatkowano na wypłatę wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla 1 opiekuna a **94,11 zł** na obsługę zadania.

UDZIAŁ W PROJEKCIE „ROZWÓJ CIS CARITAS ARCHIDIECEZJI CZĘSTOCHOWSKIEJ”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie, od października 2024 r., uczestniczy w Projekcie „Rozwój CIS Caritas Archidiecezji Częstochowskiej”, współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej w ramach Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027 (Europejskiego Funduszu Społecznego+).

Celem projektu jest rozwój Centrum Integracji Społecznej Caritas Archidiecezji Częstochowskiej oraz reintegracja społeczno–zawodowa 90 osób zagrożonych ubóstwem lub

wykluczeniem społecznym z terenu województwa śląskiego, w tym mieszkańców gminy Olsztyn.

Dzięki udziałowi w projekcie nastąpi wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności społecznej jego uczestników.

W 2024 r., w ramach projektu, GOPS w Olsztynie wydał 11 osobom skierowania do uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez Centrum Integracji Społecznej Caritas Archidiecezji Częstochowskiej.

W związku z realizacją projektu, w 2024 r., wydatkowano kwotę **4 832,57 zł**, pochodzącą ze środków EFS+, przeznaczoną na wypłatę dodatków specjalnych dla pracowników socjalnych.

REALIZACJA PROGRAMU RESORTOWEGO MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ "ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ" DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – EDYCJA 2024

W 2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie realizował program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego. W ramach Programu zostało zatrudnionych 29 asystentów dla 31 osób z niepełnosprawnościami.

Celem programu było ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stymulowanie osób z niepełnosprawnościami do podejmowania aktywności i umożliwienie im realizowania prawa do niezależnego życia poprzez zapewnienie dostępu do nieodpłatnych usług świadczonych przez asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością.

Usługi asystencji osobistej polegały na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością w różnych sferach życia, w tym:

- wsparciu uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej,
- wsparciu uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie,
- wsparciu uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania,
- wsparciu uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Osoba z niepełnosprawnością lub jej opiekun prawny miał prawo wskazać osobę, która świadczyła usługi asystencji.

W ramach programu wykorzystano kwotę **554 650,90 zł**, pochodzącą ze środków Funduszu Solidarnościowego, z tego **543 775,39 zł** wydatkowano na realizację zadania a **10 875,51 zł** na jego obsługę.

REALIZACJA PROGRAMU RESORTOWEGO MINISTRA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ „OPIEKA WYTCHNIENIOWA” DLA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO – EDYCJA 2024

W 2024 r. GOPS realizował program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, finansowany ze środków Funduszu Solidarnościowego.

Głównym celem programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad:

- 1) dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub
- 2) osobami z niepełnosprawnościami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo traktowane na równi do wymienionego – poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponowały czasem, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej służyły również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby

z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie mogli wykonywać swoich obowiązków.

Program „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 był realizowany w formie świadczenia usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania 2 osób z niepełnosprawnościami, pochodzących z terenu gminy Olsztyn. Limit godzin usługi opieki wytchnieniowej, przypadających na jedną osobę z niepełnosprawnością, wyniósł 240 godzin w skali roku.

W ramach programu wykorzystano kwotę **22 199,44 zł**, pochodzącą ze środków Funduszu Solidarnościowego, z tego **21 764,16 zł** wydatkowano na realizację zadania a **435,28 zł** na jego obsługę.

REALIZACJA PROGRAMU MINISTERSTWA RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2024 – MODUŁ I

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 stanowił element polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnym ze względu na wiek oraz stan zdrowia.

Celem programu było zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich, umożliwiających otrzymanie wsparcia w czynnościach dnia codziennego przez seniorów, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagali pomocy osób innych, a najbliższa rodzina nie mogła zapewnić takiej pomocy.

Zakres czynności w ramach usług sąsiedzkich był dostosowany do indywidualnych potrzeb osób, na rzecz których były świadczone i obejmował:

- zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych związanych z zapewnieniem posiłków, dostarczaniem zakupów, dokonaniem opłat, pomocą w załatwianiu spraw urzędowych, wizytami lekarskimi, realizacją recept, jak również pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego, w tym utrzymanie czystości i porządku w mieszkaniu,
- pomoc w zapewnieniu podstawowej opieki higieniczno–pielęgnacyjnej w zakresie utrzymania prawidłowej higieny osobistej, zapewnienie czystej odzieży, bielizny osobistej i pościelowej,
- zapewnienie kontaktu z otoczeniem poprzez towarzyszenie w spacerach, odwiedzinach, organizowanie spotkań z innymi osobami, umożliwienie dostępu do bieżących informacji, inne czynności wskazane przez osobę korzystającą z usług sąsiedzkich, niewymagające specjalistycznych umiejętności, wiedzy i kompetencji.

W związku z realizacją Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w 2024 r. wydatkowano kwotę **9 678,81 zł**, z tego **7 743,06 zł** wydatkowano z dotacji i **1 935,75 zł** ze środków własnych. Wsparciem objęto 2 osoby w wieku 65 lat i więcej.

WSPIERANIE RODZINY I SYSTEM PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1426 ze zm.) reguluje problematykę wspierania rodziny i określa system pieczy zastępczej.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną, spełniającą istotne funkcje zaspokajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Na terenie gminy Olsztyn zamieszkuje wiele rodzin niewydolnych w wypełnianiu funkcji, które powinna spełniać rodzina. Rodziny najczęściej odznaczają się zaburzeniem struktury w postaci nieustabilizowanych formalnie i społecznie związków, rozkładem pożycia małżeńskiego, częstymi zmianami partnerów.

Zjawiska powszechnie występujące w tych rodzinach to nadużywanie alkoholu, łamanie norm społecznych, prawnych, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc domowa. W związku z powyższym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie prowadził następujące działania wspierające rodziny:

- zapewnienie posiłków dzieciom w szkołach, przedszkolu,

- poszerzanie form współpracy z dyrektorami szkół, pedagogami szkolnymi, policją, kuratorem w celu wypracowania metod szybkiego reagowania i postępowania,
- objęcie rodzin pomocą asystenta rodziny,
- objęcie rodzin pomocą psychologiczną i prawną.

Zaniedbywanie dzieci przez rodziców, długotrwale utrzymująca się dysfunkcja w sprawach związanych z wychowaniem i opieką nad dziećmi oraz nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, a także śmierć rodziców w konsekwencji może doprowadzić do zabrania dziecka z rodziny naturalnej i umieszczenia w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

- w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej

– średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W 2024 r. 16 dzieci z gminy Olsztyn przebywało w pieczy zastępczej, w tym: 6 dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i 10 dzieci w rodzinach zastępczych. Zostały tam skierowane w oparciu o Postanowienia Sądu Rejonowego w Częstochowie w sprawie umieszczenia w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub w rodzinie zastępczej. Koszt związany z utrzymaniem ww. dzieci w pieczy zastępczej w 2024 r. wyniósł ogółem **126 083,36 zł**, w tym: pobyt w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych **61 368,22 zł** i rodzinach zastępczych **64 715,14 zł**. Miesięczny koszt utrzymania dziecka na dzień 31 grudnia 2024 r. w Domu dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach wynosił 6 713,78 zł miesięcznie, w Domu dla Dzieci „Skalka” w Częstochowie 6 718,77 zł, w Domu dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach 7 117,04 zł miesięcznie, a w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Blachowni 6 849,33 zł. Miesięczny koszt pobytu dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosił 1 002,00 zł, a w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka wynosił 1 517,00 zł.

Koszty pobytu w placówkach opiekuńczo-wychowawczych są corocznie ustalane i ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Asystent rodziny

W związku z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie zatrudniał jednego asystenta rodziny. Z usług asystenta w 2024 r. korzystało 10 rodzin, liczących 30 dzieci (w tym 5 dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności). Koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2024 r. wyniósł **95 975, 42 zł**, z tego z dotacji **6 940,87 zł**, ze środków Funduszy Pracy **20 120,73 zł** i ze środków własnych **68 913, 82 zł**.

Diagnostując środowiska rodzinne pracownicy socjalni zgłaszają potrzebę przydzielenia asystenta rodziny, rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cztery rodziny Postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie, V Wydział Rodzinny i Nieletnich zostały zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym - grupą roboczą, lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

POMOC MATERIALNA DLA UCZNIÓW O CHARAKTERZE SOCJALNYM (STYPENDIA SZKOLNE I ZASIŁKI SZKOLNE)

Świadczenia dla uczących się dzieci i młodzieży stanowią formę pomocy materialnej dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i życiowej. Ustawodawca wyodrębnił dwa rodzaje pomocy materialnej: pomoc materialną o charakterze socjalnym i pomoc materialną o charakterze motywacyjnym. Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są stypendium szkolne i zasiłek szkolny.

Pomoc materialna o charakterze socjalnym jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych.

Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia, uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne w 2024 roku, nie mogła być wyższa niż kwota wynikająca z treści art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. 600,00 zł.

W 2024 r. na pomoc materialną (stypendia szkolne) dla 3 uczniów wykorzystano kwotę **1 762,00 zł**, w tym: z dotacji **1 409,60 zł** i ze środków własnych **352,40 zł**.

REALIZACJA PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021–2027, WSPÓŁFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO PLUS, W PODPROGRAMIE 2023

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020.

Celem programu jest przeciwdziałanie deprivacji materialnej przez udzielanie pomocy żywnościowej lub podstawowej pomocy materialnej osobom najbardziej potrzebującym, w tym dzieciom, oraz zapewnienie środków towarzyszących, wspierających ich włączenie społeczne. W 2024 r., w ramach Podprogramu 2023, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie osobom, które otrzymały skierowanie, udzielał wsparcia w postaci żywności dystrybuowanej w formie paczek żywnościowych. Zestaw artykułów spożywczych obejmował artykuły spożywcze w łącznej ilości około 34 kg, w tym: groszek z marchewką, dżem truskawkowy, makaron jajeczny świderki, mąkę pszenną, kaszę jęczmienną, płatki owsiane, herbatniki maślane, kawę zbożową rozpuszczalną, mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający, szynkę wieprzową mieloną, szynkę drobiową, pasztet wieprzowy, szprota w oleju, cukier biały, olej rzepakowy, fasolkę po bretońsku.

Do udziału w Programie były uprawnione osoby/rodziny korzystające z pomocy społecznej oraz osoby/rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i rodzinnej, spełniające kryteria określone w art. 7 ustawy o pomocy społecznej oraz posiadające dochód nieprzekraczający 265% odpowiedniego kryterium dochodowego: osoby samotnie gospodarujące ($776,00 \text{ zł} \times 265\% = 2\,056,40 \text{ zł}$) lub osoby w rodzinie ($600,00 \text{ zł} \times 265\% = 1\,590,00 \text{ zł}$).

W ramach ww. Programu, w okresie od sierpnia 2024 r. do grudnia 2024 r. gmina Olsztyn otrzymała 6,7675 t żywności, które przekazano 209 osobom (88 rodzinom).

Uczestnictwa w Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021–2027 w Podprogramie 2023 było bezpłatne.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONA OFIAR PRZEMOCY DOMOWEJ

Zespół Interdyscyplinarny w Olsztynie działa na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, Uchwały Nr XXXV/429/23 Rady Miejskiej w Olsztynie z dnia 12 września 2023 r. oraz Regulaminu pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Olsztynie, który określa szczegółowe warunki funkcjonowania Zespołu, a także tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno–pomocowych (wprowadzonego Uchwałą nr 2 Zespołu Interdyscyplinarnego w Olsztynie z dnia 13 grudnia 2023 r.).

Zespół Interdyscyplinarny w Olsztynie liczy obecnie 11 osób. W skład zespołu wchodzi przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, zespołu kuratorów rodzinnych oraz przedstawiciel stowarzyszenia. Zespół realizuje zadania nieodpłatnie.

W 2024 r. zostało założonych 21 Niebieskich Kart – w związku z powzięciem uzasadnionego podejrzenia stosowania przemocy domowej w 13 rodzinach liczących łącznie 122 osoby. Policja założyła 19 Niebieskich Kart, a szkoła 2 Karty. Najczęściej w rodzinach tych dochodziło do przemocy psychicznej i fizycznej. Osoby doznające przemocy to współmałżonkowie, wstępní, zstępni, dzieci oraz dorosłe osoby niespokrewnione.

W ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego w Olsztynie, w 2024 r., odbyło się 6 posiedzeń Zespołu oraz 40 posiedzeń grup diagnostyczno–pomocowych. Na spotkaniach monitorowano sytuację rodzin zgodnie z ustalonym planem pomocy. Podejmowano także działania w indywidualnych przypadkach przemocy domowej.

Policja – celem zajęcia stanowiska – poinformowała Sąd Rejonowy w Częstochowie o 7 rodzinach wychowujących małoletnie dzieci, w których istniało podejrzenie stosowania przemocy domowej.

W 2024 r. zakończono procedurę 10 Niebieskich Kart z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej oraz 4 Niebieskie Karty – z uwagi na brak zasadności podejmowania działań.

Rodziny i osoby doznające lub zagrożone przemocą domową korzystały z konsultacji i porad w Punkcie Konsultacyjnym w Olsztynie oraz z pomocy pracowników socjalnych.

Ponadto osoby doznające przemocy korzystały z usług Ośrodka dla Osób Pokrzywdzonych Prześięstwem w Częstochowie.

Na obsługę zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w 2024 r., wydatkowano kwotę **6 399,00 zł**, w tym: z dotacji **6 000,00 zł** i ze środków własnych **399,00 zł**.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Plan wydatków na realizację zadań zapisanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok wynosił **662 765,74 zł**, z tego wykorzystano **444 683,54 zł**.

Były to następujące działania:

- Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi i ich rodzin oraz z przemocą domową (konsultacje i porady w zakresie: przemocy; możliwości i warunków podjęcia leczenia odwykowego; pomoc psychologiczna).
- Obsługa gminnej komisji i komisji roboczych: posiedzenia komisji, przeprowadzania rozmów i motywowania osób zgłoszonych do podjęcia leczenia odwykowego; wydawanie opinii w sprawie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych; przeprowadzanie wywiadów środowiskowych z rodzinami osób podejrzanych o nadużywanie alkoholu; rozpatrywanie wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Olsztynie w 2024 r. rozpatrzyła 28 wniosków o zastosowanie leczenia względem osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu, z tego:

- z 26 osobami zostały przeprowadzone rozmowy interwencyjno-motywuujące w związku z nadużywaniem alkoholu,
- 2 wnioski skierowano do biegłych sądowych (psychiatra, psycholog) celem wydania opinii w zakresie uzależnienia,
- 7 wniosków skierowano do sądu celem wydania postanowienia o sposobie podjęcia leczenia odwykowego,
- 8 osób podjęło dobrowolne leczenie odwykowe,
- 2 wnioski zawieszono na prośbę rodziny.
- Utrzymywanie i prowadzenie zajęć w świetlicach środowiskowych działających na terenie gminy, w których realizowano warsztaty edukacyjne, plastyczno-edukacyjne oraz rekreacyjne.
- Prowadzenie działalności profilaktycznej dla dzieci i młodzieży w:
 - Szkole Podstawowej w Olsztynie – spektakl teatralny (profilaktyczny) pn. „Serce z internetu – czyli czy można znaleźć przyjaźń w sieci” dla klas VII i VIII,
 - Szkole Podstawowej w Turowie i Zrębicach – spektakl profilaktyczny pn: „Dragi donikąd” dla klas VII i VIII,
 - Szkole Podstawowej w Kusiećtach - spektakl „Wszechmocni w sieci” – nt. problemów przemocy w cyberprzestrzeni, skierowany do młodzieży klas VII i VIII.
- Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i edukacyjnych, w tym: Spartakiada młodzieży szkolnej oraz dofinansowanie działalności klubów sportowych: Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „Sokół”, Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „Lotka” - zakup drobnego sprzętu sportowego, udział w zawodach sportowych oraz zajęciach sportowo-profilaktycznych.

- Kreowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, a także promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia, w tym: wynagrodzenia dla instruktorów prowadzących zajęcia nauki gry na instrumentach dętych oraz zakup instrumentów; dofinansowanie działalności grupy Mażorettek i teatryku działającego w GOK w Olsztynie; dofinansowanie działalności zespołu dziecięcego „Wesołe Nutki”.
- Prowadzenie świetlicy dla dorosłych osób z niepełnosprawnością.
- Zorganizowanie paczek z okazji „Mikołaja” dla 50 dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi oraz z problemami przemocy domowej.
- Zorganizowanie wigilii dla 75 osób starszych, samotnych z terenu gminy Olsztyn w Centrum Duchowości Archidiecezji Częstochowskiej „Święta Puszcza” w Olsztynie.

W celu zapobiegania zjawisku narkomanii zostały zrealizowane następujące zadania:

- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz wychowawczej w zakresie zapobiegania występowania problemu narkomanii, skierowanych do dzieci i młodzieży: działalność informacyjna (rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych), realizacja programów profilaktycznych, pogadanki, konkursy plastyczne.
- Upowszechnianie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży: organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży.
- Wspieranie działalności punktu konsultacyjnego działającego na terenie gminy Olsztyn udzielającego wsparcia w zakresie profilaktyki przeciwdziałania narkomanii.
- Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i osób fizycznych, realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii – współpraca z organizacjami pozarządowymi, szkołami oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii.

W 2024 r. do budżetu gminy wpłynęło **357 350,96 zł**, w tym: z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych **285 939,20 zł** i z opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, **71 411,76 zł**.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 323 ze zm.), tj. zajmuje się przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń rodzinnych – jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Pod pojęciem świadczeń rodzinnych należy rozumieć: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy (do 31.12.2023 r.), jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka oraz świadczenie rodzicielskie.

Zasiłki rodzinne adresowane są do rodzin spełniających kryterium dochodowe: **674,00 zł** na osobę w rodzinie - kryterium obowiązujące od 01.11.2015 r., natomiast jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne kryterium dochodowe do zasiłku rodzinnego wynosi **764,00 zł** - kryterium obowiązujące od 01.11.2015 r.

W przypadku gdy dochód rodziny przekracza kryterium dochodowe, tj. kwotę dochodu rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochodu osoby uczącej się - pomnożoną przez liczbę członków danej rodziny o kwotę nie wyższą niż łączna kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługujących danej rodzinie w okresie zasiłkowym, na który jest ustalane prawo do tych świadczeń, zasiłek rodzinny wraz z dodatkami przysługuje w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny - tzw. zasada „złotówka za złotówkę”.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie w danym okresie zasiłkowym:

1) zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych zasiłków;

2) dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu samotnego wychowania dziecka, z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które danej rodzinie jest ustalane prawo do tych dodatków;

3) dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania, podzielonych przez 12.

W przypadku gdy wysokość zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami przysługująca danej rodzinie, jest niższa niż 20,00 zł, świadczenia te nie przysługują.

Zasiłek rodzinny wynosi odpowiednio:

- 1) 95,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;
- 2) 124,00 zł miesięcznie na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia;
- 3) 135,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z tytułu:

- urodzenia dziecka – w wysokości 1000,00 zł jednorazowo;
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – w wysokości 400,00 zł miesięcznie;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka - w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł miesięcznie na wszystkie dzieci,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej - w wysokości 95,00 zł miesięcznie,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia - w wysokości 90,00 zł miesięcznie,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia - w wysokości 110,00 zł miesięcznie,
- rozpoczęcia roku szkolnego – w wysokości 100,00 zł jednorazowo;
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - w wysokości 113,00 zł miesięcznie,
- dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły - w wysokości 69,00 zł miesięcznie.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka w kwocie 1 000,00 zł przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty **1 922,00 zł**. Kwota **764,00 zł** to kryterium dochodowe uprawniające do nabycia prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego - kryterium obowiązujące od 01.11.2015 r.

Zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 215,84 zł miesięcznie i **świadczenie pielęgnacyjne** w kwocie 2 988,00 zł miesięcznie (kwota obowiązująca w 2024 r.) oraz **świadczenie rodzicielskie** (1 000,00 zł miesięcznie) przysługują bez względu na dochody rodziny.

Przyznanie świadczeń rodzinnych następuje na wniosek osoby zainteresowanej, poprzez wydanie decyzji administracyjnej. Ogólna liczba decyzji (decyzji przyznających, odmownych, zmieniających i uchylających) wydanych przez tut. organ w 2024 r. wyniosła 500, w tym 15 decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia rodzinne.

W 2024 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło:

- 125 wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego;
- 123 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego;
- 15 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego na zasadach obowiązujących do 31.12.2023 r.
- 10 wniosków o nowe świadczenie pielęgnacyjne na zasadach obowiązujących od 01.01.2024 r.
- 21 wniosków o ustalenie prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka;
- 1 wniosek o ustalenie prawa do specjalnego zasiłku opiekuńczego;
- 4 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w 2024 r.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w zł
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami			
1.	Zasiłek rodzinny	2 366	265 298,24
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	3	3 000,00
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	99	35 050,36
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	67	12 683,98
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	330	34 126,65
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	280	12 459,08
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	498	45 276,54
Dodatek z tytułu podjęcia nauki w szkole poza miejscem zamieszkania			
8.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	0	0
9.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	335	22 210,49
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka			
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	16	16 000,00
Świadczenia opiekuńcze			

11.	Zasiłek pielęgnacyjny	3 020	651 840,00
12.	Świadczenie pielęgnacyjne na starych zasadach	932	2 774 904,00
13.	Świadczenie pielęgnacyjne na nowych zasadach	45	128 294,00
14.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	11	6 820,00
Świadczenie rodzicielskie			
15.	Świadczenie rodzicielskie	111	98 001,00

Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne w 2024 r.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	333	342	340	344	344	345	352	350	353	336	319	333
Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	90	91	92	92	96	96	92	91	95	92	61	75
Na 1 dziecko	27	27	27	28	32	30	28	28	33	32	20	23
Na 2 dzieci	33	33	34	33	34	36	34	32	33	34	21	28
Na 3 dzieci	22	23	23	22	21	21	22	23	22	20	17	18
Na 4 i więcej dzieci	8	8	8	9	9	9	8	8	7	6	3	6
Liczba rodzin pobierających świadczenie pielęgnacyjne	75	77	78	79	78	78	77	75	74	74	74	73
Liczba rodzin pobierających nowe świadczenie pielęgnacyjne	0	0	0	0	0	0	0	3	4	4	6	7
Liczba rodzin pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1

Zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych oraz w ramach realizacji ustawy o powszechnym ubezpieczeniu społecznym i zdrowotnym GOPS Olsztyn kontynuuje opłacanie składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne osobom, które mają ustalone prawo do świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego. Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
-----	------------------	------------------	-----------------

			w zł
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	568	444 909,52
2.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	11	1 876,82
3.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	238	63 282,99

W 2024 r. zostało wypłacone jednorazowe świadczenie „Za życiem” w kwocie **4 000,00 zł**. Świadczenie przysługuje z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Na koszty obsługi zadania wykorzystano kwotę **123,00 zł** z dotacji z budżetu państwa.

W 2024 r. na wypłatę świadczeń rodzinnych wykorzystano kwotę: **4 105 964,34 zł**, na składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe – **446 786,34 zł**, na składki na ubezpieczenie zdrowotne – **63 282,99 zł**.

Na wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych i rodzicielskich wykorzystano kwotę **133 447,15 zł** z dotacji z budżetu państwa.

W roku kalendarzowym 2024 r. odzyskano kwotę w wysokości **18 673,77 zł** tytułem zwrotu nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych (w tym z lat ubiegłych odprowadzono do budżetu państwa **8 422,85 zł**).

ZAŚWIADCZENIA O DOCHODACH DO PROGRAMU „CZyste Powietrze”

„Czyste Powietrze” to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej lub Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach programu „Czyste powietrze”, musi posiadać zaświadczenie o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Zaświadczenie takie, na podstawie art. 411 ust. 10g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 54 ze zm.), od 1 października 2020 r. wydaje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie.

W 2024 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęło 225 żądań wydania zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego osoby fizycznej, z tego wszystkie wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie.

DODATEK OSŁONOWY

Dodatek osłonowy został wprowadzony ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 953). Miał na celu zniwelowanie kosztów energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają **2 100,00 zł** w gospodarstwie jednoosobowym albo **1 500,00 zł** na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. Dochód gospodarstwa domowego był ustalany na podstawie dochodów osiągniętych w 2022 roku.

Dodatek osłonowy w 2024 r. wynosił jednorazowo:

- 228,80 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- 343,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- 486,20 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- 657,80 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Podwyższony dodatek osłonowy przysługiwał osobom opalającym domy węglem:

- 286,00 zł dla gospodarstwa domowego jednoosobowego
- 429,00 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób
- 607,75 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób
- 822,25 zł dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

W przypadku dodatku osłonowego obowiązywała tzw. zasada „złotówka za złotówkę”. Oznaczało to, że dodatek był przyznawany nawet po przekroczeniu kryterium dochodowego, a kwota dodatku była pomniejszana o kwotę tego przekroczenia. Minimalna kwota wypłacanych dodatków osłonowych wynosiła 20,00 zł.

Wnioski o wypłatę dodatku osłonowego można było składać w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 30 kwietnia 2024 r. Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie w w/w okresie wpłynęło łącznie 389 wniosków o wypłatę dodatku osłonowego, z czego 355 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, wydano 31 decyzji odmownych z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego, jak również wydano 3 decyzje o umorzeniu postępowania administracyjnego z uwagi na rezygnację wnioskodawców.

W 2024 r. wypłacono 355 dodatków osłonowych na łączną kwotę **144 407,91 zł**, na obsługę zadania wydatkowano kwotę **2 888,16 zł**.

BON ENERGETYCZNY

Przepisy ustawy z 12 czerwca 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 859 ze zm.) dawały możliwość ubiegania się o jednorazową pomoc w formie bonu energetycznego tylko tym osobom, które spełniają kryterium dochodowe, t.j. **2.500,00 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego oraz **1 700,00 zł** dla gospodarstwa domowego wieloosobowego.

Dochód gospodarstwa domowego był ustalany na podstawie dochodów osiągniętych w 2023 r. W sytuacji, gdy wysokość przeciętnego dochodu za 2023 r. na osobę przekraczała ww. kwoty bonu energetyczny przysługuje w wysokości różnicy między kwotą bonu energetycznego a kwotą, o którą został przekroczony przeciętny dochód za 2023 r. na osobę (zgodnie z zasadą „złotówka za złotówkę”), z dolnym limitem wypłaty dodatku w wysokości 20 zł.

Bon energetyczny za okres 01.07.2024 r. - 31.12.2024 r. wynosił:

- **300,00 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- **400,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- **500,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- **600,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób,

Podwyższony bon energetyczny przysługiwał w przypadku, gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego było **zasilane energią elektryczną** i wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Wówczas bon energetyczny przyznano w wyższej wysokości, tj.:

- **600,00 zł** dla gospodarstwa domowego jednoosobowego,
- **800,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 3 osób,
- **1 000,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z 4 do 5 osób,
- **1 200,00 zł** dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 6 osób

Wnioski o wypłatę bonu energetycznego można było składać od 1 sierpnia 2024 r. do 30 września 2024 r. Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie w w/w okresie wpłynęło łącznie 500 wniosków o wypłatę bonu energetycznego, z czego 427 wniosków zostało rozpatrzonych pozytywnie, wydano 55 decyzji odmownych z uwagi na przekroczenie kryterium dochodowego, wydano 4 decyzje o umorzeniu postępowania administracyjnego: 2 z uwagi na rezygnację wnioskodawców, 2 z uwagi na śmierć wnioskodawcy, natomiast 14 wniosków zostało pozostawionych bez rozpatrzenia.

W 2024 r. wypłacono 427 bonów energetycznych na łączną kwotę **165 679,56 zł**, na obsługę zadania wydatkowano kwotę **4 970,39 zł**.

KARTA DUŻEJ RODZINY

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Dzieci legitymujące się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, po osiągnięciu odpowiednio 18 lub 25 roku życia otrzymują Kartę na okres ważności orzeczenia.

Karta oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mogą korzystać z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Dzięki Karcie osoby z rodzin wielodzietnych mogą korzystać m.in. z ustawowych zniżek na przejazdy kolejowe, zniżek w opłatach paszportowych, darmowych wstępów do parków narodowych i wielu innych.

Zniżki mogą oferować nie tylko instytucje publiczne, ale również przedsiębiorcy prywatni. Przystępując do programu zyskują prawo do posługiwania się znakiem „Tu honorujemy Ogólnopolską Kartę Dużej Rodziny”.

Zadanie „Karta Dużej Rodziny” od 01.01.2015 r. jest realizowane na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1512).

Zgodnie z w/w ustawą Kartę Dużej Rodziny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta na wniosek członka rodziny wielodzietnej. W gminie Olsztyn jednostką upoważnioną do realizacji zadań wynikających z ustawy o Karcie Dużej Rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny od dnia 1 stycznia 2019 r. prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci bez względu na ich wiek.

W 2024 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie zostały złożone 3 wnioski o przyznanie Karty Dużej Rodziny po raz pierwszy przez rodzinę wielodzietną oraz 13 wniosków przez rodzinę wielodzietną składającą się wyłącznie z rodziców. Ponadto złożono 1 wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla członka rodziny wielodzietnej, który był już jej posiadaczem oraz 1 wniosek o przyznanie Karty Dużej Rodziny dla nowego członka rodziny wielodzietnej.

Na dzień 31.12.2024 r. liczba rodzin posiadających przynajmniej jedną zamówioną Kartę Dużej Rodziny wyniosła - 358, natomiast liczba rodzin ze złożonym zamówieniem na Karty dla rodziców, którzy kiedykolwiek mieli co najmniej 3 dzieci - 230. Liczba osób, którym przyznano kartę na dzień 31.12.2024 r. wyniosła 1 042.

Na wydatki związane z realizacją programu Karty Dużej Rodziny wykorzystano z dotacji kwotę 373,00zł.

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego to rodzaj finansowego wsparcia, kierowany do rodzin, w których pomimo zasądzonych od rodzica wyrokiem sądu alimentów, są ich pozbawione z powodu bezskuteczności egzekucji sądowej. Od 01.10.2024 r. świadczenia z funduszu przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże **nie wyższej niż 1.000,00 zł miesięcznie**, do 30.09.2024 r. kwota nie mogła być wyższa niż 500,00 zł. Powyższe kwestie reguluje ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1993 ze zm.)

Przyznanie prawa do świadczeń z funduszu uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza **kwoty 1.209,00 zł**. Ww. kwota kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje od 1 października 2023 r. Od 1 października 2020 r., przy ustalaniu prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego obowiązuje tzw. mechanizm "złotówka za złotówkę", który zakłada, że przekroczenie przez osobę uprawnioną progu dochodowego uprawniającego do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, nie będzie skutkować automatycznie utratą prawa do tych świadczeń, ale osoba taka co do zasady będzie mogła otrzymać świadczenie, pomniejszone o kwotę przekroczenia kryterium dochodowego. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekroczy kwotę kryterium dochodowego o kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalane prawo do tego świadczenia, świadczenie z funduszu alimentacyjnego będzie przysługiwać w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej, a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Minimalna kwota świadczeń z funduszu alimentacyjnego przysługująca z zastosowaniem powyższego mechanizmu wynosić będzie 100 zł.

Struktura wydatków na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w 2024 r.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Fundusz alimentacyjny			
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	258	115 961,71

Informacje na temat osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz dłużników alimentacyjnych w 2024 r.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	17	17	18	18	18	18	17	18	19	14	16	16
Liczba osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego	21	21	22	22	22	22	21	22	23	18	20	20
Liczba dłużników alimentacyjnych w gminie	53	53	53	53	53	53	53	53	53	53	54	53

W 2024 r. wpłynęło 21 wniosków o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego z tego: 19 wniosków rozpatrzono pozytywnie, w 2 przypadkach wydano decyzję odmowną. W 2024 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Olsztynie wydał 32 decyzje w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego w tym: 19 rozstrzygnięć pozytywnych, 2 decyzje odmowne, 7 decyzji zmieniających oraz 4 decyzje orzekające zwrot nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Na wydatki związane z realizacją świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykorzystano **3 478,85 zł** z dotacji i **14 999,57 zł** ze środków własnych.

POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Na dzień 31.12.2024 r. w gminie Olsztyn było 53 dłużników alimentacyjnych. Wobec dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na naszym terenie są podejmowane działania, między innymi wezwania do przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego (w 2024 r. wysłano 15 wezwań). W 2024 r. do komornika sądowego zostało wysłanych 37 pism dotyczących dłużników alimentacyjnych w tym 7 informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadów alimentacyjnych oraz oświadczeń majątkowych. 2 dłużników zobowiązano do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako osoby bezrobotne albo poszukujące pracy. W 18 przypadkach wystąpiono z wnioskiem o podjęcie działań. Złożono 4 wnioski o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego. W 3 sprawach wystąpiono do Urzędu Pracy w Częstochowie o aktywizację zawodową dłużnika.

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami. Od września 2015 r. w związku ze zmianą przepisów należności przypadające od dłużnika alimentacyjnego z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego podlegają ściągnięciu wraz z odsetkami w drodze egzekucji sądowej na podstawie przepisów o egzekucji świadczeń alimentacyjnych. Na organ właściwy wierzyciela nałożono ustawowy obowiązek składania do komornika sądowego wniosków o przyłączenie do egzekucji sądowej należności wypłacanych z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego - w 2024 r. złożono 19 wniosków o przyłączenie do egzekucji sądowej należności wypłaconych z funduszu alimentacyjnego oraz wysłano 25 informacji do dłużników o przyznaniu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego wyniosły **96 343,72 zł** w tym:

- **25 047,75 zł** - przekazano do budżetu państwa tytułem należności głównej,
- **54 597,40 zł** - przekazano do budżetu państwa tytułem odsetek,
- **16 698,57 zł** - przekazano na dochody własne gminy tytułem należności głównej.

W przypadku powstania zaległości przez okres dłuższy niż 6 miesięcy GOPS Olsztyn przekazuje informację gospodarczą do biur informacji gospodarczej o niuregulowanych zobowiązaniach alimentacyjnych. Na dzień 31.12.2024 r. liczba dłużników figurujących w biurach informacji gospodarczej (tj. Krajowy Rejestr Długów, ERIF, Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej, BIG Infomonitor S.A.) wyniosła 55.

Ponadto w 2024 r. działając na podstawie art. 304 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeksu postępowania karnego (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 37 ze zm.) – w związku z art. 209 § 1, § 2 i § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu karnego (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 17 ze zm.) wydano 19 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dłużnika alimentacyjnego.

REFUNDACJA PODATKU VAT ZA DOSTARCZONE PALIWA GAZOWE W 2023 R. ORAZ W 2024 R.

Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2022 r., poz. 2687 ze zm.), wprowadziła możliwość ubiegania się o zwrot podatku VAT za paliwo gazowe wykorzystywane do celów grzewczych.

Refundacja podatku VAT przysługuje odbiorcy paliw gazowych w gospodarstwie domowym, który jako główne źródło ogrzewania wykorzystuje urządzenia grzewcze zasilane paliwami gazowymi, wymienionymi w art. 3 pkt 3a ustawy – Prawo energetyczne (gaz ziemny wysokometanowy lub zaazotowany, w tym skroplony gaz ziemny oraz propan-butan lub inne rodzaje gazu palnego, dostarczane za pomocą sieci gazowej, a także biogaz rolniczy).

Główne źródło ciepła musi być zgłoszone lub wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków (CEEB) do dnia 21 grudnia 2022 r. albo po tym dniu, jeśli było to pierwsze zgłoszenie.

Przy refundacji podatku VAT obowiązuje kryterium dochodowe. Przeciętny miesięczny dochód w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) nie może przekroczyć:

- 2 100,00 zł w przypadku gospodarstwa jednoosobowego,
- 1 500,00 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego.

W 2024 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie wpłynęły 133 wnioski o ustalenie prawa refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe.

Struktura wydatków na refundację podatku VAT w 2024r.

Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
1.	Refundacja podatku VAT	142	41 564,23 zł

W 2024 r. tut. Organ wydał 122 informacje o przyznaniu refundacji podatku VAT za gaz, wydano 7 decyzji o odmowie przyznania prawa do refundacji podatku VAT za gaz z uwagi na nie spełnianie ustawowych wymogów, 5 postanowień o odmowie wszczęcia postępowania, 4 wnioski zostały zamknięte z powodu pozostawienia ich bez rozpoznania.

Na wydatki związane z realizacją refundacji podatku VAT za dostarczone paliwa gazowe wykorzystano **42 395,51 zł**: w tym na koszty obsługi **831,28 zł**.

POMOC DLA OBYWATELI UKRAINY – finansowana ze środków Funduszu Pomocy

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny i który został wpisany do rejestru PESEL, mogą być przyznawane świadczenia pieniężne i niepieniężne, na zasadach i w trybie ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zapewnienie posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole oraz wyżywienie dzieci w przedszkolu (obywatele Ukrainy)

Pomoc doraźna w postaci jednego gorącego posiłku dziennie (przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole) oraz wyżywienie dzieci w przedszkolu nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego, odebrania oświadczenia o sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej oraz wydania decyzji administracyjnej. Pomoc doraźna obejmuje czas nie dłuższy niż 2 miesiące.

Po tym terminie, pomoc przysługuje na podstawie decyzji administracyjnej, po spełnieniu obowiązujących kryteriów dochodowych.

Pomoc na zakup posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole oraz wyżywienie dzieci w przedszkolu (obywatele Ukrainy) nie dotyczy realizacji zadań w ramach Programu "Posiłek w szkole i w domu".

Ww. pomocą, w 2024 r., objęto 2 dzieci w szkole oraz 2 dzieci w przedszkolu.

Na powyższe zadanie wydatkowano kwotę **2 063,00 zł** ze środków Funduszu Pomocy.

Świadczenia rodzinne dla obywateli Ukrainy

Uchodźcy z Ukrainy, którzy przybyli na terytorium Polski w związku z toczącymi się działaniami wojennymi i których pobyt został uznany za legalny, na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, są uprawnieni do ubiegania się o świadczenia rodzinne, o których mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Rodziny z dziećmi oraz dzieci, będące pod opieką opiekuna tymczasowego lub opiekuna ustanowionego przez władze ukraińskie, które znalazły schronienie na terenie miasta i gminy Olsztyn korzystały z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, jak również z zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczenia pielęgnacyjnego.

W 2024 r. wpłynęły łącznie 172 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym 168 wniosków zostało złożonych przez opiekunów tymczasowych oraz opiekunów ustanowionych przez władze ukraińskie. Małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, reprezentował oraz sprawował pieczę nad jego osobą i majątkiem opiekun tymczasowy, ustanawiany przez sąd – do 30.06.2024 r. Od 01.07.2024 r. małoletni obywatele Ukrainy są reprezentowani przez opiekuna ustanowionego przez władze ukraińskie.

Nadmieniam, że w 2024 r. wpłynęły również 3 wnioski o ustalenie prawa do zasiłku pielęgnacyjnego.

Ogólna liczba decyzji (decyzji przyznających, odmownych, zmieniających i uchylających) wydanych przez tut. organ w 2024 r. w sprawie uchodźców wojennych z Ukrainy wyniosła 349. W 2024 r. wypłacono 770 zasiłków rodzinnych dla obywateli Ukrainy, w tym 746 zasiłków rodzinnych wypłaconych opiekunowi tymczasowemu oraz opiekunowi ustanowionemu przez władze ukraińskie, na łączną kwotę **95 411,00 zł**. Do zasiłku rodzinnego wypłacono 57 dodatków (52 dodatki wypłacono opiekunom tymczasowym) na kwotę **5 202,00 zł**. Ponadto w 2024 r. wypłacono 10 zasiłków pielęgnacyjnych na kwotę **2 159,00 zł** oraz 6 świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę **17 928,00 zł**. Od przysługującego świadczenia pielęgnacyjnego odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne – **4 933,80 zł** oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne – **1 613,52 zł**.

Na wydatki związane z obsługą świadczeń rodzinnych na rzecz uchodźców wojennych z Ukrainy wydatkowano kwotę **3 817,41 zł** z Funduszu Pomocy.

Sporządziła:

Irena Pluta

**Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Olsztynie**